

Posudek bakalářské práce Jana Šimůnka
Kvantifikátory typu MÁLO a MNOHO v českém znakovém jazyce

Jan Šimůnek se ve své bakalářské práci zaměřuje na oblast, která není lingvistikou znakových jazyků (ani naší domácí, ani zahraniční) pojednána do patřičné hloubky a šíře. Kol. Šimůnek k této oblasti přistupuje uspokojivě široce: neurčité kvantifikátory, zastřešené znaky s významem málo a mnoho, zasazuje do kontextu relevantních lingvistických prací, rozsáhlý materiál excerpuje, popisuje a analyzuje z hlediska lexikálně sémantického a syntaktického (zvl. se zřetelem ke slovosledu). Výklad o svém tématu vede kontrastivně, situaci českého znakového jazyka nahlíží ve vztahu k češtině i ve vztahu k cizím znakovým jazykům.

K výkladové části bakalářské práce se kol. Šimůnek v potřebném rozsahu seznámil s důležitou odbornou literaturou, uvážlivě z ní vybírá – a vlastní výklad o sledovaném problému o odbornou literaturu opřený staví velmi rozumně: od základních pojmů/termínů s kvantifikací spojovaných směřuje ke kvantifikaci obecně a posléze ke kvantifikaci neurčité. S výkladovou částí práce je – a to chci velmi ocenit – ústrojně spojena část věnovaná popisu a třídění rozsáhlého materiálu (ne vždy bez potíží získaného – o tom bude diplomant jistě informovat při obhajobě). Poznatky získané studiem odborné literatury a analýzou shromážděného materiálu jsou uspokojivě a ke čtenáři v podstatě vstřícně shrnuty v závěru; podobně čtenářsky vstřícné jsou i seznamy obrázků a tabulek a přílohy práce.

Ne všechno je v práci vyloženo / formulované dost přesně, jednoznačně a explicitně, ne všechno je čtenáři úplně jasné. Prosím proto kol. Šimůnka, aby se při obhajobě stručně vyjádřil k níže uvedeným otázkám.

- Abstrakt: v jakém vztahu je „mnohost podstatných jmen“ a kvantifikace množného čísla u podstatných jmen?
- s. 20: jak (shodně? různě?) se v práci užívá termínů podstatné jméno a referent (srov. umístění podstatného jména / umístění referenta)
- s. 26: bylo by možné nahradit výraz „ukazování ukazováčku“ nějakým lingvistickým termínem?
- s. 28 (také 75): je tzv. označení tématu totožné s topikalizací?
- s. 30: jak rozumět vyjádření „výraz obličej je lexikální“?
- s. 35: co to je „neoznačené podstatné jméno“?
- s. 39: bylo by možné uvést (vedle pohybu obočí) „další pohyby označující gramatické konstrukce“?
- s. 78: mají substantiva v mluveném jazyce opravdu jednu formu a nerozlišují jednotné a množné číslo?

Snad jde, aspoň doufám, ve velkém počtu uvedených případů (věřím, že určitě u toho posledního) pouze o formulační nedopatření, formulační neobratnosti, které souvisí se skutečností, že preferovaným jazykem kol. Šimůnka je český znakový jazyk.

Obširnější vyjádření by si zasloužilo vyložení toho, co nějakým způsobem prolíná celek práce:

- s. 48, 52, 76 aj.: jak zápor zasahuje / nezasahuje kvantifikátor? V případech, že ho zasahuje, pak: v jakém ohledu? Bylo by možné vyložit a uvést jednoduché příklady?
- s. 59: bylo by možné podrobněji vyložit (a doložit konkrétními příklady), proč nebylo jednoduché určit, jaký výraz je kvantifikován – a uvést, jak v takových sporných případech kolega postupoval?

Po formální stránce je bakalářská práce kol. Šimůnka na dobré úrovni, problémy typografické, pravopisné, gramatické jsou spíše ojedinělé, ojedinělé jsou i problémy v seznamu literatury (chybná paginace, neúplné údaje – obojí s. 85+ McKee je žena – viz

v textu s. 33), leckde by bylo na místě doplnit odkazy, zvl. pokud jde o paginaci prostudovaných textů.

Závěr:

J. Šimůnek zpracoval velmi užitečné téma na velmi dobré úrovni, prokázal, že rozumí různým lingvistickým výkladům o neurčité kvantifikaci a dokáže z nich uvážlivě zvolit ty, které jsou nosné pro popis a analýzu rozsáhlého jazykového materiálu, který shromáždil. Bakalářská práce nepochybně přispívá k rozšíření lingvistických poznatků o českém znakovém jazyce.

Bakalářskou práci J. Šimůnka Kvantifikátory typu MÁLO a MNOHO v českém znakovém jazyce doporučuji k obhajobě.

Alena Macurová

22.1.2022

Návrh hodnocení: výborně – velmi dobře (podle obhajoby)